

2019-05-17

Till statsrådet Åsa Lindhagen

Funktionsrätt Sverige om politiken för mänskliga rättigheter och diskriminering

Jag vill tacka för ett konstruktivt möte och återkommer här med en kortare sammanfattning av våra synpunkter. Funktionsrätt Sverige välkomnar löftet i regeringsdeklarationen om att en oberoende institution för mänskliga rättigheter ska inrättas. Det är avgörande att institutionen får starkt grundlagsskyddat mandat och särskilda resurser för att övervaka Funktionsrättskonventionen i enlighet med artikel 33.

Vi har lämnat förslag till ett mer effektivt och samordnat arbete med mänskliga rättigheter som rör indikatorer, transformering av rättigheter, konsekvensanalyser, handlingsplaner för synergier mellan rekommendationer från olika övervakningskommittéer inom FN, satsningar på fördragskonform tolkning och behov av likhet över landet. Barnrättspolitikerna har kvar en ombudsman och har en särskild budgetpost för insatser som rör rättigheter, vilket helt saknas för funktionsrätt. FN ser allvarligt på att rättigheterna i funktionsrättskonventionen inte är säkerställda i svensk lag och lyfter brister i diskrimineringslagen. Idag saknas till exempel skydd inom offentlig verksamhet. Det innebär att skyddet mot diskriminering är starkare i en butik än i en domstol. Det finns flera brister som rör bland annat byggd miljö och aktiva åtgärder mot bristande tillgänglighet i lagstiftning, tillämpning och tillsyn.

Funktionsrätt Sverige vill se:

- Resurser till en oberoende institution för mänskliga rättigheter med särskilt avsatta medel för funktionsrätt i budgetpropositionen 2020.
- Samordnat effektivt arbete med MR genom handlingsplaner, indikatorer och konsekvensanalyser för transformering
- Stärkt diskrimineringslag och effektivare rättshjälp för att utkräva rättigheter även i förvaltningsrättsliga ärenden.
- Resurser till program för fortbildning av nyckelaktörer i regeringskansliet, folkvalda, antidiskrimineringsbyråer och civilsamhället av människorättsbaserat angreppssätt baserat på funktionsrätt.

Budskap till hela regeringen om funktionsrätt

När vi uppvaktar statsråd vill vi även framföra ett budskap till hela regeringen om behovet av att stärka det gemensamma arbetet.

Funktionsrätt är en förutsättning för ett hållbart och inkluderande samhälle. Det rör alla politikområden liksom Agenda 2030 och kräver ett tydligt politiskt ansvarstagande i hela regeringen. Trots samsyn i riksdagen kring mänskliga rättigheter som utgångspunkt för det funktionshinderpolitiska målet så ökar ojämlikheten och FN kritiserar Sverige för brister i genomförandet av ett rättighetsbaserat angreppssätt.

Universell utformning, UU, är en av inriktningarna för politiken som kompletterar lagar och standarder om tillgänglighet, skydd mot diskriminering och rätt till individuellt stöd för att leva självständigt.

Funktionsrätt Sverige vill att regeringen

- säkerställer att offentliga medel används till att öka jämlikhet för alla innevånare, aldrig till att utestänga delar av befolkningen
- fastställer en handlingsplan för funktionspolitiken som omfattar såväl mainstreaming av rättighetsperspektivet som särskilt stöd för självbestämmande och egenmakt över sitt liv.
- tillämpar universell utformning som process för att ingen ska lämnas utanför i politiska beslut, lagstiftning och användning av offentliga medel
- ökar kunskapen om funktionsrätt i regeringskansliet.

Jag hoppas att vi får möjlighet att träffas snart igen för att följa upp några av våra förslag. Om tjänstemän på regeringskansliet behöver mer information om sakfrågor, kontakta gärna mia.ahlgren@funktionsratt.se.

Vänliga hälsningar

Elisabeth Wallenius
Ordförande

Funktionsrätt Sverige är en samarbetsorganisation för 44 funktionsrättsförbund som tillsammans representerar cirka 400 000 medlemmar. Vårt arbete grundar sig på mänskliga rättigheter när vi driver medlemmarnas funktionsrätt - rätten att fungera i samhällslivets alla delar på lika villkor. Vårt mål är ett samhälle för alla.